

مقاله شماره ۷۲

ارائه مدلی برای تعیین مؤلفه‌های موثر بر تولید کلاس جهانی بر اساس شایستگی‌های محوری سازمان‌ها

مهدی اختیاری میاب^{*}، مجتبی نوروزی چگنی، سید اکبر نیلی پور طباطبایی

گروه مهندسی صنایع، دانشکده صنایع، دانشگاه صنعتی مالک اشتر، اصفهان

^{*}نویسنده مسئول مکاتبات mehdi.miyabli68@gmail.com

چکیده:

امروزه با جهانی شدن اقتصاد، پارادایم‌های حاکم بر سازمان‌ها دستخوش تغییرات فراوانی شده که نتیجه طبیعی آن کشیده شدن رقابت از بازارهای ملی و محلی به بازارهای بین‌المللی می‌باشد. تولید کلاس جهانی که به مفهوم بهبود مستمر در منابع کلیدی سازمان است، تحولی بنیادین را در عرصه ساخت و کسب‌وکار جهانی سبب شده است، که دو محور عمده آن، نگرش جهانی نسبت به بازار و روابط با مشتریان و توسعه کالا و خدمات در سطح جهانی می‌باشد. از این رو، طراحی مفهومی مدل‌های اقتضایی و برخوردار از انعطاف‌پذیری و انطباق محیطی، برای سازمان‌ها و شرکت‌ها، جهت نیل به تعالی و سرآمدی به یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر بدل شده است. این پژوهش، ضمن بررسی تعاریف تولید کلاس جهانی و مطالعه مدل‌های ارائه شده، مدلی مفهومی را مطرح نموده که با تأکید بر شایستگی‌های محوری سازمان، معماری سازمان‌های کلاس جهانی را بر چهار رکن مدیریت کیفیت جامع، تدوین و اجرای مدل‌های تعالی سازمانی، تولید ناب و پیوسته و ارزیابی عملکرد جامع کارکنان، جهت نیل به تعالی و سرآمدی قرار داده است.

کلمات کلیدی:

تولید کلاس جهانی، جهانی شدن، تعالی و سرآمدی، شایستگی محوری، فناوری اطلاعات.

۱ مقدمه

صاحب‌نظران بر شمرده شده و مدل‌های مختلفی که برای سازمان‌های کلاس جهانی از سوی کارشناسان ارائه شده است، این سؤال مطرح می‌شود که؛ معماری تولید در کلاس جهانی برای سازمان‌های کشورمان به چه صورت امکان‌پذیر است؟

اگر یکی از مؤلفه‌های تولید در کلاس جهانی و بهبود مستمر در منابع کلیدی سازمان می‌باشد. سؤالی که پیش می‌آید این است که آیا محدودیت منابع در مناطق مختلف جغرافیایی فی‌المثل آمریکا، جنوب شرق آسیا یا شرق میانه به یک مفهوم است؟ آیا تنوع و گوناگونی این محدودیت‌ها، ضرورت معماری WCM به صورت اقتضایی و متناسب با شرایط منطقه‌ای، فرهنگی - اجتماعی و سیاسی را آشکار نمی‌سازد؟

واژه بهبود مستمر، اگر چه یکی از پیش‌شرط‌های اساسی خلق مزیت رقابتی برای سازمان‌ها و شرکت‌ها در محیط پویا و متلاطم کنونی است اما کافی به نظر نمی‌رسد و وسعت و شدت رقابت، تدوین استراتژی‌های خلاقانه و تعالی محور را برای سازمان‌ها ضروری می‌نماید.

در این پژوهش، ابتدا مبانی نظری و سیر تاریخی تولید کلاس جهانی را مورد مطالعه قرار می‌گیرد، سپس ضمن مرور تعاریفی که تاکنون از تولید کلاس جهانی ارائه شده است، مدل‌های مطرح شده در ارتباط با

روند تاریخ و اتفاقات عدیده‌ای که بعد از عصر صنعتی شدن به وقوع پیوست، شیوه‌های تولید جدیدی را مطرح نمود. به طوری که اکنون با مفاهیمی همچون تولید بهنگام و ناب روبرویم. از سوی دیگر، پدیده جهانی شدن الزاماتی در شیوه تولید ایجاد نموده، چیزی که "آن را تولید در کلاس جهانی" می‌نامیم. قریب نیم‌قرن است که جهانی شدن فعالیت‌های اقتصادی، صنعتی و خدماتی و یا به تعبیری، همگرایی اقتصادی میان جوامع و ملل گوناگون و آزادسازی تجارت خارجی، موجب تغییرات وسیع در محیط تجاری و فضای کسب‌وکار که این منجر به گسترش تجارت آزاد میان ملل مختلف شده و رقابت را از بازارهای محلی و ملی به بازارهای بین‌المللی کشانده است. این تغییرات موجب تغییرات در پارادایم سازمانی شده‌اند، بطوریکه سازمان‌های جدید به سازمان‌های کلاس جهانی شهرت یافته‌اند [۱۲].

اگر تولید در کلاس جهانی WCM را سطحی از عملکرد یک سازمان تعریف کنیم که توان رقابت را در عرصه جهانی ممکن می‌سازد و اگر ماهیت، اساس و جوهره آن را بهبود مستمر کلیدی سازمان بدانیم [۱۰] آنگاه با مطالعه ویژگی‌هایی که برای سیستم‌های WCM از سوی